

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до контрольної роботи
з дисципліни «Управління витратами»
для студентів заочної форми навчання
за напрямом підготовки
6.030509 «Облік і аудит»

Харків 2015

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до контрольної роботи
з дисципліни «Управління витратами»
для студентів заочної форми навчання
за напрямом підготовки
6.030509 «Облік і аудит»

Затверджено методичною
радою університету,
протокол №   від   р.

Харків 2015

Укладачі: В.В. Блага
В.В. Благой

Кафедра економіки підприємства

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Управління витратами» належить до циклу вибіркових дисциплін природничо-наукової та загальноекономічної підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» за напрямом 6.030509 «Облік і аудит».

Предметом навчальної дисципліни є процес цілеспрямованого закономірного формування витрат за їх видами, місцями та носіями за постійного контролю рівня витрачання ресурсів і стимулювання економії.

Метою викладання дисципліни є набуття теоретичних та відпрацювання практичних навичок формування витрат за видами, центрами відповідальності та носіями для мінімізації їх рівня та обґрунтування оптимальних господарських рішень.

У відповідності до робочої програми дисципліни «Управління витратами», окрім лекцій, передбачені практичні заняття та відведені години на самостійну роботу студентів. Результатом цієї роботи є виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання.

Метою виконання контрольної роботи є перевірка засвоєння знань, отриманих шляхом самостійного опрацювання теоретичних та практичних питань з дисципліни «Управління витратами».

Задача контрольної роботи – набуття студентами практичних навичок виявлення факторів, що зумовлюють рівень витрат; оцінювання системи управління витратами; виявлення витрат за місцями і центрами відповідальності; розрахунку собівартості окремих виробів; здійснення контролю витрат; аналізу системи «витрати—випуск—прибуток»; оптимізації операційної системи підприємства.

Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та трьох практичних завдань, що відповідають індивідуальному варіанту. Варіант контрольної роботи обирають згідно з номерами (двома останніми) залікової книжки студента та відповідно до таблиці 1.1 (наприклад, якщо номер студентського квитка «001618», то використовуються передостання цифра тобто «1» і остання цифра «8»; у знайденій таким чином клітці таблиці 1.1 зазначені

порядкові номери двох теоретичних питань контрольної роботи та варіант у практичних завданнях, які необхідно розробити, для нашого приклада теоретичні питання № 8, 13, варіант у практичних завданнях - № 18.) Перелік теоретичних питань та варіанти практичних завдань контрольної роботи наведені у першому та другому розділах методичних вказівок.

Таблиця 1.1 – Вибір варіанту для виконання теоретичних та практичних завдань контрольної роботи

		Остання цифра залікової книжки									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
		номера теоретичних питань (№1,2)									
Передостання цифра залікової книжки	1	1,6	2, 7	3,8	4, 9	5, 10	6, 11	7, 12	8, 13	9, 14	10, 15
	2	11,2	12, 3	13, 4	14, 5	15, 6	16, 7	17, 8	18, 9	19, 10	20, 11
	3	21, 41	22, 42	23, 43	24, 4	25, 13	26, 14	27, 15	28, 16	29, 17	30, 18
	4	1, 16	2, 17	3, 18	4, 19	5, 20	6, 21	7, 22	8, 23	9, 24	10, 25
	5	11, 3	12, 41	13, 42	14, 43	15, 4	16, 8	17, 9	18, 10	19, 11	20, 12
	6	21, 7	22, 8	23, 9	24, 10	25, 11	26, 12	27, 13	28, 14	29, 15	30, 16
	7	31, 18	32, 19	33, 20	34, 21	35, 22	36, 23	37, 24	38, 25	39, 26	40, 27
	8	11, 28	12, 29	13, 30	14, 23	15, 24	16, 25	17, 26	18, 41	19, 42	20, 43
	9	21, 16	22, 17	23, 18	24, 19	25, 20	26, 21	27, 22	28, 23	29, 24	30, 25
	0	31, 13	32, 14	33, 15	34, 16	35, 17	36, 18	37, 19	38, 20	39, 21	40, 22
		Остання цифра залікової книжки									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
		варіант у практичних завданнях (№ 3, 4, 5)									
Передостання цифра залікової книжки	1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	4	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	5	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	7	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	8	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	9	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1. ТЕМАТИКА ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАВДАНЬ (№1, 2)

1. Економічна вартість: сутність, структура.
2. Фактори, які формують рівень собівартості продукції підприємства.
3. Поняття базової (планової) ціни і її перетворення у ціну реалізації.
4. Поняття собівартості продукції і її застосування у ціноутворенні.
5. Структура собівартості за статтями калькуляції.
6. Визначення та склад умовно-постійних витрат. Методи їх включення в ціну продукції.
7. Визначення умовно-постійних (накладних) витрат, їх склад та зв'язок з обсягом виробництва.
8. Сутність визначення собівартості за прямими витратами.
9. Економічна сутність собівартості продукції. Собівартість валового випуску, собівартість одиниці продукції. Калькулювання собівартості за економічними елементами.
10. Визначення мінімального розміру ціни на основі врахування змінних та умовно-постійних витрат.
11. Поняття цільового прибутку в ціноутворенні.
12. Визначення цільового прибутку підприємства методом прямого розрахунку.
13. Поняття цільового (необхідного) прибутку і визначення його розміру на основі планової дохідності капіталів.
14. Методи включення необхідного прибутку в ціну одиниці продукції.
15. Поняття маржинального прибутку в ціні.
16. Податки та збори у структурі ціни: види, явні і неявні методи включення в структуру ціни.
17. Визначення мінімального та оптимального обсягу виробництва при фіксованій структурі ціни. Графік беззбитковості.
18. Принципи формування цінової політики підприємства та фактори, які на неї впливають.
19. Система цілей цінової політики підприємства.

20. Сутність політики конкурентного ціноутворення, її стратегії.
21. Політика асортиментного ціноутворення і її стратегії.
22. Сутність цінової політики на основі ЖЦТ.
23. Сутність політики трансфертного ціноутворення.
24. Сутність витратного ціноутворення і його недоліки в ринковій економіці.
25. Сутність “ціннісного” типу ціноутворення (ціноутворення з орієнтацією на попит споживачів).
26. Аналіз ринкової кон’юнктури методами маркетингового дослідження.
27. Методологія витратного типу ціноутворення.
28. Методологія “ціннісного ціноутворення” з орієнтацією на попит.
29. Метод встановлення цін “повні витрати плюс середньогалузевий прибуток”.
30. Метод розрахунку ціни “з орієнтацією на середню ринкову ціну”.
31. Метод встановлення цін “повні витрати плюс цільовий дохід від обороту”.
32. Метод встановлення цін “повні витрати плюс цільовий прибуток у ціні”.
33. Метод “директ-кост” у встановленні цін.
34. Метод “маржинал-кост” у встановленні цін.
35. Метод “встановлення ціни на основі рівня поточних ринкових цін”.
36. Метод “система “стандарт-кост” у визначенні цін.
37. Метод встановлення цін “розрахунок ціни на основі аналізу беззбитковості та забезпечення цільового прибутку”.
38. Планування витрат (прибутку).
42. Аналіз системи «витрати - випуск - прибуток».
43. Регулювання й оцінювання виробничих запасів.

2. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ (№ 3, 4, 5)

Завдання №3

Визначити міри операційного, фінансового та загального левериджу, використовуючи вихідні дані (табл. 2.1). Для визначення міри фінансового левериджу припустимо, що для здійснення другого варіанта плану ми залуцаємо позичку в розмірі 20%, 40%, 60% власного капіталу з вартістю боргу 14%.

Таблиця 2.1 – Вихідні дані для розрахунків

Показники	варіанти									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ціна одиниці продукції, грн.	2	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9
Постійні витрати для першого варіанту, тис. грн.	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Постійні витрати для другого варіанту, тис. грн.	60	62	64	61	63	62	60	61	63	60
Змінні витрати на одиницю продукції для першого варіанту, грн.	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Змінні витрати на одиницю продукції для другого варіанту, грн.	1	1,2	1,1	1,3	1	1,4	1,1	1	1,2	1,3
Показники	варіанти									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ціна одиниці продукції, грн.	2	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9
Постійні витрати для першого варіанту, тис. грн.	19	18	17	19	20	21	22	23	24	25
Постійні витрати для другого варіанту, тис. грн.	60	61	62	63	61	62	63	64	61	62

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змінні витрати на одиницю продукції для першого варіанту, грн.	1,3	1,5	1,4	1,2	1,1	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5
Змінні витрати на одиницю продукції для другого варіанту, грн.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Показники	Варіанти									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Ціна одиниці продукції, грн.	2	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9
Постійні витрати для першого варіанту, тис. грн.	21	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Постійні витрати для другого варіанту, тис. грн.	60	61	63	64	61	62	63	64	65	66
Змінні витрати на одиницю продукції для першого варіанту, грн.	1,1	1,3	1,2	1,6	1,5	1,4	1,8	1,9	2,2	2,1
Змінні витрати на одиницю продукції для другого варіанту, грн.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Розрахунки необхідно виконати та заповнити табл. 2.2

Таблиця 2.2 – Результати розрахунків

Варіанти	Кількість одиниць продажу	Обсяг продажу, грн.	Собівартість, грн.	Операційний дохід,	Рентабельність капіталу, %
Точка беззбитковості 1 в-ту, одиниць					
Точка беззбитковості 2 в-ту, одиниць					

Вказівки до виконання:

Розрізняють операційний, фінансовий та загальний леверидж.

Операційний леверидж показує вплив змінності обсягу продажу на рівень доходів компанії. Він відображає залежність прибутку від рівня постійних фіксованих витрат виробництва. До них відносять платежі за оренду приміщень, устаткування, страхування майна, платню адміністративному персоналу та ін. Високий рівень постійних витрат звичайно спостерігається у високоавтоматизованих, капіталомістких виробництвах. Крім того, в наукоємних виробництвах з високою часткою висококваліфікованої робочої сили постійні витрати вищі через те, що в роки спаду виробництва надлишкова робоча сила не звільняється й оплачується. Прибуток корпорації з високою часткою постійних витрат чутливіший до коливань продажу.

Фінансовий леверидж встановлює міру зв'язку (впливу) змінності доходів компанії на дивіденди, тобто дохід окремого акціонера (компаньйона).

Загальний леверидж показує вплив змінності обсягу продажу на дивіденди акціонерів або доходи компаньйонів. Операційний леверидж характеризує співвідношення основного і оборотного капіталів, тобто чим вища частка постійних витрат стосовно поточних, тим вище операційний леверидж.

Розглянемо концепцію операційного левериджу через порівняння результатів діяльності компанії, яка планує два варіанти розвитку виробництва. Перший план передбачає відносно невеликі постійні витрати, другий — значно вищі, тобто в другому варіанті передбачається, припустимо, автоматизація виробництва і значне скорочення витрат на заробітну плату. Зрозуміло, чим вищий операційний леверидж, тим вищий інвестиційний ризик, адже постійний капітал потрібно збільшувати вже сьогодні, а позитивні грошові потоки залежать від завтрашньої кон'юнктури ринку і обсягів продажу. Плануючи розширення виробництва, компанія повинна знати, за якого співвідношення постійних, змінних витрат і обсягів продажу буде досягнута рівновага, тобто точка беззбитковості.

Визначення кількості одиниць продукції, що має бути виготовлена для досягнення точки беззбитковості

$$K_o = \frac{ПВ}{Ц_{II} - З_B}$$

де $ПВ$ — постійні витрати, грн.;

$Ц_{II}$ — ціна одиниці продукції, грн.;

$З_B$ — змінні витрати на одиницю продукції, грн.

Операційний та фінансовий леверидж взаємодіють за допомогою концепції міри левериджу.

Міра операційного левериджу (МОЛ) визначається як співвідношення зміни відсотку в операційному доході до зміни відсотку в продажі

$$МОЛ = \frac{\Delta ОД / ОД}{\Delta ОП / ОП}$$

де $ОД$ — операційний дохід, прибуток (надходження до розподілу);

$ОП$ — обсяг продажу (реалізації).

МОЛ може бути також розрахована за формулою

$$МОЛ_{KO} = \frac{ОП * (Ц_{II} - З_B)}{ОП * (Ц_{II} - З_B) - ПВ}$$

або

$$МОЛ_{KO} = \frac{O_{ПВ} - З_B}{ОП * (Ц_{II} - З_B) - ПВ}$$

де $ОП$ — обсяг продажу, одиниць;

$Ц_{II}$ — ціна одиниці продукції, грн.;

$З_B$ — змінні витрати на одиницю продукції, грн.;

$ПВ$ — постійні витрати, грн.;

ZB — змінні витрати на весь обсяг продукції.

Міра фінансового левериджу (МФЛ) визначається за формулою

$$M\Phi L_{\Pi}(\%) = \frac{OД}{OД - \frac{\% * B * C}{100 * 100} - \frac{\Pi * OД}{100}}$$

де *OД* – операційний дохід, прибуток (надходження до розподілу);

% – розмір позички, %;

B – вартість боргу, %;

C – собівартість, грн.;

Π – податок на прибуток, %

Міра загального левериджу знаходиться за допомогою формули

$$MЗЛ_{\Pi}(\%) = MОЛ \cdot M\Phi L_{\Pi}(\%)$$

Завдання №4

Механічний цех має у своєму розпорядженні декілька різновидів станків (табл. 2.3). Цех працює у 2 зміни тривалістю 8 годин кожна. У відповідності до плану виробництва на квартал, в якому 66 робочих днів, завантаження обладнання по нормованому часу у машино-годинах буде складати: токарне обладнання – 18500, фрезерне – 10400, свердлильне – 6400, шліфувальне – 2600.

Необхідно:

1) розрахувати фонд часу одного станку, якщо відомий середній простій у ремонті (табл. 2.3);

2) розрахувати пропускну спроможність груп обладнання у машино-годинах;

3) визначити коефіцієнти завантаження груп обладнання при вказаних умовах та дати їм відповідну оцінку.

Таблиця 2.3 – Вихідні дані

Номер варіанта	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
токарні станки, (одиниці)	20	15	17	23	19	11	20	17	12	18	14	22	17	16	20
фрезерні станки, (одиниці)	12	20	14	22	14	17	9	15	21	7	18	9	11	19	5
свердильні станки, (одиниці)	6	8	5	9	10	2	12	13	4	16	21	15	3	1	9
шліфувальні станки, (одиниці)	4	5	6	7	8	9	5	7	13	12	8	6	10	5	4
середній простій у ремонті, %	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9	3	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8	3,9
Номер варіанта	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
токарні станки, (одиниці)	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5
фрезерні станки, (одиниці)	12	11	10	9	8	7	6	5	13	14	16	17	18	19	20
свердильні станки, (одиниці)	5	3	2	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
шліфувальні станки, (одиниці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
середній простий у ремонті, %	1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2	2,1	2,2	2,3	2,4

Завдання №5

Спеціалізоване підприємство виробляє один вид продукції А (одно продуктове виробництво). Інформація про обсяг виготовлення та продажу продукції у поточному місяці, представлена у табл. 2.4. Запасів готової продукції на складі на початок місяця не було. Ціна продажу, виробнича собівартість одного виробу, адміністративні та витрати на збут за місяць представлені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Вихідні дані

Номер варіанта	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
вироблено, одиниць продукції	1000	1300	1500	1800	1700	1600	1900	1800	2100	2000	2200	2500	2600	2500	2600
продано, одиниць продукції	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300
ціна продажу одного виробу, грн.	100	150	200	250	300	350	400	450	500	550	600	650	700	750	800
виробнича собівартість, грн.	60	80	100	120	150	190	200	240	310	450	410	480	540	610	690

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
адміністративні витрати, грн.	10 000	10 100	10 200	10 300	10 400	10 500	10 600	10 700	10 800	10 900	11 000	11 100	11 200	11 300	11 400
витрати на збут, грн.	12 000	12 100	12 200	12 300	12 400	12 500	12 600	12 700	12 800	12 900	13 000	13 100	13 200	13 300	13 400
Номер варіанта	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
вироблено, одиниць продукції	3000	3100	3200	3300	3400	3500	3600	3700	3800	3900	4000	4100	4200	4300	4400
продано, одиниць продукції	2700	2830	2970	3100	3250	3390	3470	3675	3786	3892	3800	3980	4050	4230	4300
ціна продажу одного виробу, грн.	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200	210	220	230	240	250
виробнича собівартість, грн.	75	82	90	104	88	104	100	108	120	134	148	154	162	178	184
адміністративні витрати, грн.	12 000	12 100	12 200	12 300	12 400	12 500	12 600	12 700	12 800	12 900	13 000	13 100	13 200	13 300	13 400
витрати на збут, грн.	14 000	14 100	14 200	14 300	14 400	14 500	14 600	14 700	14 800	14 900	15 000	15 100	15 200	15 300	15 400

Необхідно:

1) розрахувати валовий та операційний прибуток

підприємства за місяць при калькулюванні по виробничим витратам;

2) операційний прибуток у тому випадку, коли до собівартості товарної продукції відносяться усі витрати, окрім витрат на збут.

3) обсяг виробництва виробу А, вказаного у завданні задачі, планується підвищити у наступному місяці на 300 шт. У зв'язку з цим витрати на збут зростуть на 2000 грн. Відомо, що загальновиробничі витрати на весь обсяг виробництва у звітному місяці склали 15 000 грн., змінні витрати склали 8 грн. на один виріб. Також відомо, що на один виріб приходиться 45 грн. прямих змінних витрат.

Необхідно:

- визначити, як вплине на виробничу собівартість виробів збільшення обсягу їх виробництва;

- визначити плановий операційний прибуток у наступному місяці та його зміну порівняно з попереднім періодом, якщо буде реалізований весь плановий обсяг виробництва та залишки готової продукції попереднього періоду.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Котляров С. А. Управление затратами. — СПб.: Питер, 2001. — 160 с.
2. Ананькина Е. А., Данилочкина Н. Г. Управление затратами. — М.: ПРИОР, ИВАКО Аналитик, 1998. — 64 с.
3. Голов С. Ф. Управленческий бухгалтерский учет. — К.: Скарбы, 1998. — 384 с.
4. Грещак М. Г., Гребешкова О. М., Коцюба О. С. Внутрішній економічний механізм підприємства. — К.: КНЕУ, 2001. — 228 с.
5. Управление затратами на предприятии: Учеб. / Под ред. Г. А. Краюхина. — СПб.: Издат. дом «Бизнес-пресса», 2000. — 276 с.
6. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 2002. — 783 с.
7. Мних Є. В., Ференц І. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник- Львів: "Армія України", 2000- 240 с.
8. Герасименко В.В. Ценовая политика фирмы. - М.: Финстатинформ, 1995. - 192с.
9. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат: Пер. з нім. — К.: Таксон, 2000. — 521 с.
10. Экономический механизм управления развитием предприятий / И.В.Алексеев и др. - Львов: Світ, 1991.- 154 с.
11. Шим Д. К., Сигел Д. Т. Методы управления стоимостью и анализа затрат: Пер. с англ. — М.: Филинь, 1996. — 344 с.
12. Макаренко М.В., Махалина О.М. Производственный менеджмент: Учеб. пособие.- М.: приор, 1998. - 384 с.
13. Экономический механизм управления развитием предприятий / И.В.Алексеев и др. - Львов: Світ, 1991.- 154 с.
14. Мелкумов Я. С. Теоретическое и практическое пособие по финансовым вычислениям. — М.: ИНФРА-М, 1996. — 165 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до контрольної роботи
з дисципліни «Управління витратами»
для студентів заочної форми навчання
за напрямом підготовки
6.030509 «Облік і аудит»

Укладачі:

Блага Вікторія Вікторівна
Благой Віталій Валерійович

Відповідальний за випуск:

І.А. Дмитрієв